II

(Rättsakter vilkas publicering inte är obligatorisk)

KOMMISSIONEN

KOMMISSIONENS BESLUT
av den 28 oktober 1998
om det stöd som Italien avser att bevilja stålföretaget Acciaierie di Bolzano SpA

[delgivet med nr K(1998) 3439]

(Endast den italienska texten är giltig)

(Text av betydelse för EES)

(2000/66/EKSG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR FATTAT DETTA BESLUT

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska kol- och stålgemenskapen,

med beaktande av kommissionens beslut nr 2496/96/EKSG om gemenskapsregler för statligt stöd till stålindustrin [1], särskilt artikel 6.5 i detta,

efter att ha givit berörda parter tillfälle att lägga fram sina synpunkter och med beaktande av dessa [2], och

av följande skäl:

I

Genom en skrivelse av den 23 juli 1998 underrättade kommissionen de italienska myndigheterna om sitt beslut att inleda förfarandet i artikel 6.5 i beslut nr 2496/96/EKSG (nedan kallat reglerna för stöd till stålindustrin) beträffande en del av det stöd till miljöåtgärder samt till forskning och utveckling som den självständiga provinsen Bolzano planerade tilldela Acciaierie di Bolzano (nedan kallad ACB).

Av de uppgifter som kommissionen fått kännedom om, huvudsakligen utifrån upplysningarna i de skrivelser som överlämnats av de italienska myndigheterna, framgick nämligen följande:

Statligt stöd till forskning och utveckling

Enligt artikel 2 i reglerna för stöd till stålindustrin får stöd till stålföretag för att täcka kostnader för forsknings- och utvecklingsprojekt anses vara förenliga med den gemensamma marknaden om det överensstämmer med bestämmelserna i gemenskapsramarna för statligt stöd till forskning och utveckling [3].

I dessa ramar föreskrivs följande som är av betydelse för detta beslut:

— Industriell forskning: stöd kan godkännas, om det rör sig om forskning som syftar till att bygga upp ny kunskap med målet att utveckla nya varor, tillverkningsprocesser eller tjänster.

— Forsknings- och utvecklingsprojekt före marknadsintroduktion: stöd kan godkännas under förutsättning att projekten inte kan omvandlas eller användas för industriell tillämpning eller lätt kan utnyttjas kommersiellt.

Kommissionen fann dock att ACB genom de anmälda projekten framför allt avsåg att utvidga sitt eget produktsortiment för att gå in på nya och mer lönsamma marknader. Produkterna i fråga fanns redan och tillverkades industriellt. En betydande del av investeringarna föreföll dessutom avse en modernisering av företagets anläggningar för att kunna producera det nya produktsortimentet. Det var alltså inte fråga om utveckling av nya produkter av specialstål utan om en modernisering av ACB:s produktsortiment och av de anläggningar som krävs för tillverkningen av produkterna.

[1] EGT L 338, 28.12.1996, s. 42.
[2] EGT C 269, 28.8.1998, s. 5.
[3] EGT C 45, 17.2.1996, s. 5.

Kommissionen fann också att de kostnader för anläggningar, maskiner och utrustning som enligt uppgift var avsedda för FoU-verksamhet inte kunde godkännas, eftersom de hade beslutats självständigt av företaget inom ramen för dess omställning av sin produktion i anläggningen i Bolzano. Det föreföll därför inte som det planerade stödet skulle få någon stimulanseffekt på de investeringar som skulle genomföras.

Stöd till miljöskyddsåtgärder

Förenligheten med den gemensamma marknaden hos statligt stöd till miljöskydd måste bedömas mot bakgrund av artikel 3 i gemenskapsreglerna för stöd till stålindustrin, där det föreskrivs att sådant stöd kan anses vara förenligt med den gemensamma marknaden om det överensstämmer med bestämmelserna i gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till miljöskydd [1] och de tillämpningskriterier som anges i bilagan till det beslutet.

Vad gäller bedömningen av det nu aktuella ärendet påpekade kommissionen dels att stöd, enligt de relevanta gemenskapsreglerna, kan beviljas med upp till 30 % brutto av de stödberättigande kostnaderna, om åtgärderna medför resultat för miljön som väsentligen överträffar gränsvärdena i gällande miljöbestämmelser, dels att man, enligt bilagan till gemenskapsreglerna för stöd till stålindustrin, under alla omständigheter från beloppet för miljöstödet skall avräkna varje fördel som stålföretaget får i form av minskade produktionskostnader till följd av de genomförda investeringarna.

I samma bilaga föreskrivs slutligen att i de fall ett företag väsentligt höjer miljöskyddsnivån skall den högre stödnivån endast gälla den del av investeringen som gjorts för att uppnå den högre graden av miljöskydd.

Mot bakgrund av ovanstående måste man konstatera att investeringarna i det föreliggande ärendet uteslutande görs i miljösyfte och att det följaktligen inte förefaller nödvändigt att göra något avdrag för eventuella kostnader för produktivitetshöjande åtgärder med undantag av de kostnader som gäller investeringen i en ombyggnad av företagets säte och investeringen i en ny ekologisk anläggning för kemisk betning av rullar av stål med återvinning av avfallsbaden, som inte kan släppas ut i miljön eftersom de innehåller giftiga syror. Denna anläggning skulle kunna ha visst samband med stålproduktionsprocessen. Å andra sidan framgår det av de upplysningar kommissionen förfogar över att ACB med de planerade investeringarna kommer att uppnå en miljöskyddsnivå som ligger betydligt högre än de lagstadgade gränsvärdena.

I detta avseende framgår det av de oberoende sakkunnigutlåtanden som de italienska myndigheterna har överlämnat att koncentrationen av primärt och sekundärt stoft i de filtrerade rökgaserna, för vilken i den italienska lagstiftningen (Presidentdekret 203/88 och Ministerdekret av den 12 juli 1990) föreskrivs ett gränsvärde på 10 mg/Nm³, tack vare de anmälda åtgärderna för ACB:s del kommer att minskas till 1 mg/Nm³. Rökgaserna kommer dessutom inte att innehålla någon kolmonoxid eller benzofuran (PCDD + PCDF), trots att den italienska lagstiftningen inte innehåller några föreskrifter för dessa ämnen. Åtgärderna kommer vidare att göra det möjligt att minska bullernivån till en nivå som understiger 50 dBA, medan den lagstadgade gränsen är fastställd till 70 dBA. Vad gäller förekomsten av svaveldioxid, för vilken det lagstadgade gränsvärdet är 1 700 mg/m³, skulle åtgärderna göra det möjligt att helt undanröja detta ämne genom ett system med metangasdriven uppvärmning, som inte ger några luftföroreningar. Slutligen kommer reduktionen och uppsugningen av rökgaser och stoft, för vilka det lagstadgade gränsvärdet är 150 mg/Nm³, att minskas till under 25 mg/Nm³ med fullständigt avlägsnande av rökgaser och stoft på arbetsplatsen.

De betydande ytterligare kostnaderna för de miljöinvesteringar som går utöver vad som är nödvändigt för att företaget skall kunna hålla sig inom gränsvärdena skulle i det aktuella fallet vara motiverade av hänsyn till stålanläggningens belägenhet, centralt i staden Bolzano, något som har lett till att flera grannar till anläggningen tidigare bildat en förening och protesterat mot miljöförhållandena. Av detta skäl har ACB beslutat att genomföra långt mer omfattande investeringar än vad som hade varit nödvändigt för att uppfylla miljöskyddsnormerna och ersätta anläggningar som visserligen har ganska betydande återstående livslängd, men som inte gör det möjligt att uppnå den högre miljöskyddsnivå som företaget eftersträvar.

Detta gäller särskilt den nya ekologiska anläggningen för kemisk betning och återvinning av använda syror. Av det sakkunnigutlåtande som Italien överlämnat framgår nämligen att den gamla anläggningen, som byggdes i mitten av 70-talet, skulle ha kunnat fortsätta att användas av ACB i ytterligare tio år, dvs. åtminstone till och med år 2008. Detta innebär att anläggningen, nu då ACB har beslutat att ersätta den, fortfarande har en betydande återstående livslängd på över 25 %. Detsamma gäller det nya systemet för återvinning av använt vatten: det föregående installerades 1975 och anses vara kapabelt att användas till och med år 2006.

Kommissionen hade därför skäl att utgå från att ACB avsåg att garantera en miljöskyddsnivå som klart översteg vad som krävdes i gällande lagstiftning. Av ansökan framgick även att påslaget på det planerade stödet till de nämnda miljöskyddsinvesteringarna inte hade beräknats utifrån det totala investeringsbeloppet (49,5 miljarder italienska lire) utan endast på de ytterligare investeringar som syftade till att uppnå en högre skyddsnivå (31,3 miljarder italienska lire).

Vad gäller ombyggnaden av taken på de byggnader som inrymmer huvudkontoret och själva produktionsanläggningen, för vilken investeringar till ett belopp av cirka 6,5 miljarder lire planerades, noterade kommissionen att det av de överlämnade sakkunnigutlåtandena framgick att dessa anläggningar var i så dåligt skick att de planerade åtgärderna i vilket fall som helst var nödvändiga. Det fanns skäl att hävda att arbetena i dessa anläggningar skulle ha inletts ändå, eftersom de var helt nödvändiga på grund av takets ålder. I enlighet med principerna i reglerna för stöd till stålindustrin fann kommissionen att det inte var godtagbart att begära att kostnaderna skulle betraktas som berättigande till stöd till miljöskydd, eftersom det rörde sig om miljöskyddsåtgärder i form av arbeten som i vilket fall som helst var ofrånkomliga.

[1] EGT C 72, 10.3.1994, s. 3.

Vad slutligen gäller den nya ekologiska anläggningen för kemisk betning, för vilken en investering på 13 miljarder lire var planerad, föreföll den uppenbart påverka produktionsprocessen. Kommissionen uttryckte följaktligen tvivel till de italienska myndigheterna om att dessa investeringar skulle vara berättigade till stöd, eftersom de i så fall uteslutande måste avse miljöskydd. Som svar på detta lade Italien fram en ny redovisning av de stödberättigande investeringarna och det motsvarande stödet, där avdrag gjordes för de ekonomiska vinsterna för ACB till följd av den nya anläggningen, särskilt till följd av återanvändningen av en del av de använda betningssyrorna. Dessa vinster, som beräknades till cirka 100 miljoner lire per år och totalt en miljard lire under en tid av tio år räknades därför av, och det ursprungligen planerade beloppet för de stödberättigade investeringarna minskades därför från 13 till 12 miljarder lire.

Till följd av detta gjorde kommissionen en gynnsam bedömning av samtliga planerade stöd till miljöskydd med undantag av de investeringar som gällde ombyggnaden av taken till byggnaderna med beteckningarna ”SEDE” och ”ERRE”, som inrymmer företagets huvudkontor resp. den egentliga produktionsanläggningen.

Med hänsyn till vad som redovisats ovan var det svårt för kommissionen att bedöma om forsknings- och utvecklingsstöden och stödet till ombyggnad av takbeläggningen på de byggnader som inrymmer företagets huvudkontor och produktionsanläggning var förenliga med den gemensamma marknaden. Det var därför nödvändigt att inleda förfarandet i artikel 6.5 i beslut nr 2496/96/EKSG beträffande dessa stöd.

Kommissionen gjorde dock inga invändningar mot de planerade stödåtgärderna till förmån för de andra anmälda miljöskyddsinvesteringarna. För dessa stöd, beträffande vilka kommissionen inte gjorde några invändningar, utgjorde offentliggörandet av beslutet om att inleda förfarandet i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* därför endast en formell uppmaning till övriga medlemsstater att lämna sina synpunkter till kommissionen i enlighet med bilaga I till reglerna för stöd till stålindustrin.

II

Kommissionen har uppmanat Italiens regering att inkomma med sina synpunkter. Övriga medlemsstater har underrättats genom offentliggörandet av beslutet om inledande av förfarandet.

Genom faxmeddelande av den 28 september 1998 överlämnade firma Wirtschaftsvereinigung Stahl sina synpunkter till kommissionen, vilka därefter vidarebefordrades till de italienska myndigheterna. Företaget uttryckte sitt stöd för kommissionens beslut att inleda förfarandet i fråga om stödet till forskning och utveckling samt den del av miljöstödet som avsåg ombyggnaden av taken.

Kommissionen hade den 12 oktober 1998 inte fått in några andra synpunkter, vare sig från medlemsstaterna eller från andra berörda tredje parter.

III

Som svar på inledandet av förfarandet och på synpunkterna från den berörda tredje parten rättade sig Italiens regering dels delvis efter kommissionens ståndpunkt och meddelade sitt beslut att inställa vissa ifrågasatta stödprojekt. Därigenom minskades beloppen för miljöstöd från 12 447 till 11 672 miljoner lire och för FoU-stöd från 1 600 till 1 234 miljoner lire. Samtidigt begärde Italien tillstånd att bevilja de stöd som inte ifrågasatts i beslutet om att inleda förfarandet.

IV

ACB är ett företag som tillverkar produkter som nämns i bilaga I till EKSG-fördraget och omfattas följaktligen av bestämmelserna om statligt stöd i det fördraget.

Enligt artikel 4 c i EKSG-fördraget är subventioner och stöd från medlemsstaterna eller särskilda pålagor som ålagts av dem oavsett i vilken form det sker oförenliga med den gemensamma marknaden och skall därför upphävas och förbjudas inom gemenskapen. I reglerna för stöd till stålindustrin formuleras strikt och uttömmande några undantag från detta generella förbud. Enligt dessa regler kan på vissa villkor stöd godkännas som avser forskning och utveckling (artikel 2), miljöskyddsåtgärder (artikel 3) och nedläggning av stålföretag (artikel 4).

Som påpekades i avdelning I måste stöd till investeringar i forskning och utveckling överensstämma med bestämmelserna i gemenskapsramarna för statligt stöd till forskning och utveckling för att vara förenligt med den gemensamma marknaden.

Till följd av de förbehåll som kommissionen redovisade då förfarandet inleddes, särskilt i fråga om att en del av stödet till forskning och utveckling avsåg nya maskiner och anläggningar i samband med en partiell omställning av produktionen på anläggningen i Bolzano, skrev Italien ned beloppet för de stödberättigande investeringarna med 1,8 miljarder lire (från 7,8 till 6 miljarder) och planerade utifrån detta ett stöd på 1,234 miljarder lire.

Också med hänsyn tagen till de italienska myndigheternas oåterkalleliga beslut att minska FoU-stödets belopp i denna utsträckning anser dock kommissionen att en del av de återstående investeringar, som Italien anser vara stödberättigade och som uppgår till 2,823 miljarder lire, fortfarande är avsedda att stödja ACB:s affärsmässiga strävan att utvidga sitt produktsortiment för att kunna gå in på nya och mer lönsamma marknader. De produkter det gäller finns dessutom redan och tillverkas i industriell skala av ACB:s konkurrenter. Det rör sig alltså inte om utveckling av nya produkter i specialstål utan om en komplettering av ACB:s produktsortiment och om en modernisering av de anläggningar som krävs för att tillverka produkterna.

Det framgår dock av handlingarna att en del av de återstående FoU-investeringarna, till ett belopp av 3,177 miljarder lire, är avsett för den s.k. triplexmetoden som möjliggör högtrycksinblåsning av metangas för att minska argonförbrukningen. Denna innovativa metod har hittills inte provats av de andra europeiska företagen inom branschen. Den bör, om den visar sig effektiv, på sikt kunna minska energi- och avkolningskostnaderna med minst 20 % jämfört med konventionella tekniker.

Vidare hyser kommissionen inte något tvivel om att detta stöd kommer att ge stimulanseffekter på den del av FoU-programmet som är inriktad på den nya produktionsmetoden. Detta stöd förefaller nämligen ha varit den avgörande faktorn bakom företagets beslut att inleda ny teknisk forskning utöver den som bedrivs normalt för att utveckla triplexmetoden i den angivna riktningen. Kommissionen har i detta avseende undersökt förhållandet mellan företagets tidigare och nuvarande utgifter för forskning. Enligt prognoserna för år 1998 kommer dessa att ha gått upp från 0,5 till 1,5 %. Samtidigt skulle antalet heltidsanställda inom detta slag av forskning på ACB öka från 9 till 16 personer.

Slutligen kan det konstateras att det belopp som ACB anslagit till FoU för år 1998 är betydligt högre än genomsnittet inom sektorn som varierar mellan 0,9 och 1 %.

Såväl ändringarna av forskningsanslagen (som fördubblas med en ökning från 0,5 till 1 % av omsättningen) som antalet personer som är involverade i forskningsprogrammet (vilket nästan har fördubblats i och med ökningen från 9 till 16) och FoU-investeringarna, uttryckta i procent av företagets omsättning (1,5 % av omsättningen jämfört med ett genomsnitt inom branschen på cirka 1 %) verkar därför tyda på att det statliga stödet i detta fall har den stimulanseffekt som krävs.

Härav följer att, även om en betydande del av investeringarna i fråga, till ett belopp av 2,823 miljarder lire, inte förefaller omfattas av vad som föreskrivs i gemenskapsramarna för statligt stöd till forskning och utveckling, eftersom de inte är ägnade att bidra till förvärv av ny kunskap eller till utveckling av nya produkter eller produktionsprocesser och de dessutom skulle kunna omvandlas till eller användas för industriella tillimpningar och lätt kunna utnyttjas ur kommersiell synvinkel, kan däremot de investeringar som avser triplexmetoden, och som sammanlagt uppgår till 3,177 miljarder lire, betraktas som förenliga med den gemensamma marknaden.

Italien har till kommissionen anmält sin avsikt att bevilja stöd med cirka 25 % av beloppen för dessa investeringar. Det stöd som kan godkännas till forskning och utveckling i fråga om triplexmetoden uppgår därför till 794 miljoner lire.

V

Vad gäller stödet till miljöskyddsåtgärder finner kommissionen att de upplysningar Italien lämnat inte är sådana att de i sak påverkar kommissionens ursprungliga bedömning av förenligheten hos stöden till investeringarna i en ombyggnad av taken på anläggningarna ”SEDE” och ”ERRE”. Även om kommissionen medger att riskerna i samband med asbest kommer att kunna undvikas tack vare ombyggnaden av taken, har det dock visat sig att en åtgärd av detta slag, nämligen en ombyggnad av taken, hade varit nödvändig i vilket fall som helst på grund av att dessa är helt föråldrade. Allt pekar på att arbetena under alla omständigheter hade måst genomföras i båda fallen, även om det inte hade förekommit någon asbest i takbeläggningen, eftersom de hade blivit helt nödvändiga och brådskande på grund av det förfall taken befann sig i, vilket framgår av de sakkunnigutlåtanden som överlämnats till kommissionen.

I enlighet med reglerna för stöd till stålindustrin, särskilt bilagan till dessa, anser kommissionen att stöd till miljöskyddsåtgärder inte kan ges till ekologiska investeringar som gäller åtgärder som under alla omständigheter inte hade kunnat skjutas upp.

Härav följer att de anmälda stöden som gäller investeringar till ett belopp av 6,5 miljarder lire avseende ombyggnad av taken på byggnaderna ”SEDE” och ”ERRE” inte kan godkännas.

Följaktligen kan det planerade statliga stödet till taken på de båda anläggningarna inte godkännas. Det samlade stödet till investeringarna i miljöskyddsåtgärder på 43 miljarder lire (49,5 miljarder lire i anmälda investeringar minus 6,5 miljarder som planerats för takläggning på anläggningarna) får därför inte överstiga ett sammanlagt belopp på 11,145 miljarder lire, dvs. 9,390 miljarder lire, motsvarande stöd med 30 % till investeringar på 31,3 miljarder lire, plus 1,755 miljarder i stöd, motsvarande stöd med 15 % till de återstående investeringarna på 11,7 miljarder.

Kommissionen påpekar slutligen att det i det aktuella ärendet inte kan godkännas någon ökning av stödnivån, som skulle ha kunnat ges till miljöskyddsåtgärder som genomförs av en liten eller medelstor industri, eftersom ACB, som ingår i stålkoncernen Valbruna, Vicenza, sysselsätter betydligt mer än 250 personer.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

De statliga stödåtgärder som Italien avser att bevilja Acciaierie di Bolzano SpA för finansiering av investeringar i miljöskyddssyfte med ett högsta belopp av 11,145 miljarder lire brutto är förenliga med den gemensamma kol- och stålmarknaden.

Artikel 2

De statliga stödåtgärder som Italien avser att bevilja Acciaierie di Bolzano SpA för finansiering av investeringar inom forsknings- och utvecklingssektorn med ett högsta belopp av 794 miljoner lire brutto är förenliga med den gemensamma kol- och stålmarknaden.

Artikel 3

Inom två månader från delgivningen av detta beslut skall Italien underrätta kommissionen om beloppet av det stöd som beviljats Acciaierie di Bolzano SpA, så att denna kan fastställa att de belopp som anges i artiklarna 1 och 2 inte har överskridits.

Artikel 4

Detta beslut riktar sig till Republiken Italien.

Utfärdat i Bryssel den 28 oktober 1998.

På kommissionens vägnar

Karel VAN MIERT

Ledamot av kommissionen